

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 9/23

Luksemburgā, 2023. gada 12. janvārī

Tiesas spriedums lietā C-42/21 P | *Lietuvos geležinkeliai*/Komisija

Dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana: Tiesa apstiprina Vispārējās tiesas spriedumu, ar ko Lietuvas valsts dzelzceļa sabiedrībai ir uzlikts naudas sods aptuveni 20 miljonu *euro* apmērā

Komisijas veiktā analīze ir pilnīga un ļauj juridiski pietiekami pierādīt, ka dzelzceļa infrastruktūras demontāžai varēja būt vai bija iespējamās pretkonkurences sekas

Lietuvas valsts dzelzceļa uzņēmums *Lietuvos geležinkeliai AB* (LG) vienlaikus ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājs un dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu sniedzējs Lietuvā. 1999. gadā LG noslēdza komerciolīgumu ar uzņēmumu *Orlen Lietuva AB* (turpmāk tekstā – “*Orlen*”), Lietuvas naftas uzņēmumu, kas pieder Polijas naftas uzņēmumam *PKN Orlen SA*, lai tam sniegtu dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus Lietuvas teritorijā. Šis nolīgums attiecās uz naftas produktu transportēšanu no lielas pārstrādes rūpnīcas, kas pieder *Orlen* un kas atrodas Buģeņos [*Bugeniai*], Lietuvas ziemeļrietumos netālu no Latvijas robežas, uz jūras termināli Klaipēdā [*Klaipėda*] (Lietuva). Pēc strīda, kas 2008. gadā radās starp LG un *Orlen*, pēdējais minētais bija paredzējis savas jūras eksporta darbības pārorientēt no Klaipēdas uz jūras termināļiem Rīgā un Ventspilī (Latvija) un šajā kontekstā uzticēt Buģeņu pārstrādes rūpnīcā saražoto produktu pārvadājumus Latvijas dzelzceļam (LDZ), kas ir Latvijas valsts dzelzceļa uzņēmums.

Nemot vērā sliežu ceļa deformāciju dažu desmitu metru garumā īsajā maršrutā uz Latviju, LG apturēja satiksmi 19 km garā posmā starp Mažeikiem [*Mažeikiai*] (Lietuva) un Latvijas robežu. 2008. gada 3. oktobrī LG sāka pilnīgu strīdīgā sliežu ceļa demontāžu, kas tika pabeigta līdz 2008. gada oktobra beigām. Pēc tam, uzskatīdama, ka LG nav nodoma īstermiņā labot strīdīgo sliežu ceļu, *Orlen* bija jāatsakās no sava plāna izmantot LDZ pakalpojumus.

Ar 2017. gada 2. oktobra lēmumu Komisija noteica LG naudas sodu gandrīz 28 miljonu EUR apmērā par dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu Lietuvas kravu pārvadājumu tirgū. Tad LG iesniedza prasību Eiropas Savienības Vispārējā tiesā atcelt apstrīdēto lēmumu un samazināt naudas soda apmēru. Ar 2020. gada 18. novembra spriedumu Vispārējā tiesa noraidīja LG iesniegto prasību un samazināja naudas soda apmēru līdz 20 068 650 EUR. LG iesniedza apelācijas sūdzību Tiesā, lai panāktu, ka tiek atcelts Vispārējās tiesas spriedums.

Šodienas spriedumā Tiesa apstiprina Vispārējās tiesas spriedumu.

Vispirms Tiesa atgādina, ka kvalifikācija par “dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu” Savienības tiesību izpratnē attiecas uz dominējošā stāvoklī esoša uzņēmuma rīcību, kuras rezultātā ir radīts šķērslis šīs konkurences saglabāšanai vai attīstībai. Tiesa arī atgādina, ka no tās judikatūras izriet, ka atteikums sniegt piekļuvi infrastruktūrai, ko dominējošā stāvoklī esošs uzņēmums ir attīstījis savas darbības veikšanai un kura tam pieder, var veidot dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu. Tomēr Tiesa uzsver, ka tāda sliežu ceļa nojaukšanu, kas nenovēršami kļūst neizmantojams ne tikai konkurentiem, bet arī pašam uzņēmumam, nevar analizēt kā piekļuves atteikumu. Šī nojaukšana var būt autonoma ļaunprātīgas izmantošanas forma.

Lai pamatotu prasījumus atcelt sākotnējo spriedumu, LG turklāt pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot pieļāvusi tiesību kļūdu, apstiprinādama Komisijas veikto sliežu ceļa nojaukšanas kvalifikāciju par "dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu" Savienības tiesību izpratnē. Šajā ziņā Tiesa noraida šo pamatu kā nepamatotu, jo tas ir balstīts uz acīmredzami kļūdainu pārsūdzētā sprieduma interpretāciju.

Runājot par pamatu, kura mērķis ir apstrīdēt Komisijas vērtējumus, saskaņā ar kuriem sliežu ceļa nojaukšana radīja pretkonkurences sekas, Tiesa noraidīja šo pamatu kopumā.

Attiecībā uz LG noteiktā naudas soda aprēķinu Tiesa konstatē, ka Vispārējā tiesa ir izmantojusi savu neierobežoto kompetenci, pārskatot naudas soda apmēru un samazinot Komisijas noteikto naudas soda apmēru.

PIEZĪME. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir gatava izspriešanai Tiesā, tad tā pati var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai nolēmums, ko Tiesa pieņēmusi apelācijas tiesvedībā, ir saistošs.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns sprieduma [teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Marta Ošleja ☎ (+352) 4303 6005.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎(+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!

